

10-11 Yaş Çocuğun Gelişim Özellikleri

Hemen her anne-babanın çocuklarını daha iyi tanıma ihtiyacı duydukları bilinmektedir. Çocukları daha iyi tanımak ise onların içinde buldukları gelişme döneminin özelliklerinin bilinmesini gerektirmektedir.

"Gelişme", hayat boyu süren ve yaşam süreci içinde meydana gelen düzenli değişiklikler biçiminde tanımlanabilir. Doğadaki tüm canlılar bir gelişme sürecinden geçerler. İnsanoğlu da hayatı boyunca farklı gelişme dönemleri yaşar. Bu dönemlerin her birinin kendine özgü psikolojik ve fizyolojik özellikleri vardır. 10-11 yaşındaki çocukların

yaşayacakları gelişim özellikleri ve değişimler, zaman zaman kişisel farklılıklar gösterse de genel olarak öngörebileceğimiz bir seyir izler. Çocukların yakınındaki yetişkinler olarak bu değişimleri bilmek ve farkında olmak hem bazı kaygılarımızı gidermek hem de onlara uygun yollarla destek olmak açısından oldukça önemlidir. Bu dönemde yaşanan gelişim süreci beş basamakta incelenebilir. Bunlar:

1) Fiziksel- Motor Gelişim

2) Zihinsel Gelişim

3) Dil Gelişimi

4) Sosyal- Duygusal Gelişim

5) Ahlaki Gelişim

1) FİZİKSEL- MOTOR GELİŞİM

- Çocuk uzamaya ve ağırlığı artmaya devam eder. Ortalama yılda 5 cm uzar, ve 2.5 kg alır.
- Kız çocuklarının beden gelişimi erkek çocuklara oranla daha hızlıdır. Bunun için kız çocukları hareketlerine daha kolay hakim olurlar ve el becerileri daha çabuk gelişir.
- Küçük kaslarının gelişimi sonucu el becerileri artar.
- Diş değişimi tamamlanmıştır.
- Hareket etkinlikleri için gerekli kuvvet sağlanır.
- Hareketleri belli bir hızla yapabilirler.
- Vücut harekete uygun bir şekilde esneklik kazanır.

2) ZİHİNSEL GELİŞİM

- Bu dönemde sayı, uzay, zaman, ağırlık, boyut, hacim kavramları iyice yerleşmeye başlar.
- Deyimleri anlamakta güçlük çekebilirler.
- Mantıklı ve soyut düşünme yeteneğinde kuvvetli bir ilerleme olmuştur.
- Çocuklar birkaç hafta ilerisi için plan yapabilirler.
- Kendi kendilerine öğrenme ve çalışma yapabilirler.
- Matematiği kavrama özellikleri gelişmiştir.
- Kendilerini eleştirebilirler.

4) DİL GELİŞİMİ

- Çocuğun kelime hazinesi çok gelişmiştir.
- Okuması bir büyük insanınki kadar olabilir.

- Ansiklopedi ve diğer kaynaklardan yararlanabilirler.
- Yazı ile kendilerini anlatabilirler.

3) SOSYAL- DUYGUSAL GELİŞİM

- His ve heyecan hayatı dengelidir.
- Sevilmek, beğenilmek, başarılı olmak, kendini güven altında hissetmek, yeni tecrübeler kazanmak belli başlı ihtiyaçlardandır.
- Duygularına hakim olma özellikleri artar.
- Öğretmenden, başarısızlıktan, arkadaşsız kalmaktan, ölümden korkma hali devam eder.
- Kendi kabuğuna çekilme, fazla hayal kurma durumları gözlenebilir.
- Çocuklar davranışlarının büyükler tarafından beğenilmesine önem verirler.
- Bu dönemde korku, öfke, kıskançlık, neşe, sevgi gibi duygusal halleri çabuk değişir.
- Diğer insanlarla fikir alışverişine girme konusunda durmadan ilerlerler.
- Bir takım veya kulübün başarı yada başarısızlıklarıyla kendilerini özdeşleştirme yetenekleri artar.
- Cinsler arası gruplaşmalar daha yoğunlaşır.
- Öğrenci bencil duygulardan sıyrılarak uyumlu ve işbirlikçi durumuna gelir. Grup içindeki rolünü benimser.
- Grubun vereceği sorumlulukları yüklenir.
- Toplumun onaylamayacağı, suç olarak kabul ettiği davranışlardan sakınır.
- Arkadaş edinmeyi bilir.
- Duyguları sağlıklı olarak ifade eder.
- Yaşına uygun oyunlarla ilgilenir.

5) AHLAKI GELİŞİM

- Dürüst ve adil davranmaya karşı büyük duyarlılık vardır.
- Dünya görüşü ve toplumsal bilgileri bakımından hala ailelerin etkisi altındadır.
- Evde, okulda nezaket kurallarına uymayı, gerektiğinde duygularına hakim olmayı öğrenir.
- Suç işleme eğilimi artar. (Yalan, büyüklerine karşı gelme, çalma, arkadaşlarına tehdit, yaramazlık...

ÇOCUĞUN İLGİ ALANLARI:

Cinsel eğitim doğumdan başlayarak ergenlik dönemine kadar olan bir dönemi kapsamaktadır. Cinsel eğitime başlamanın yaşı yoktur. Çocuğun bazı konuları merak ederek sormaya başlamasından itibaren cinsel eğitime daha çok önem verilmeye başlanmalıdır. İlkokul dönemi çocuğu, cinsler arasındaki farkı bilir. Kendi cinsinden olanlarla arkadaş gruplarında gizlice cinsel konuları konuşurlar. Bu konuları merak ettikleri için aktarırken abartabilir veya soru sorabilirler. Böyle bir durumla karşılaşan anne-baba, kızmadan çocukla rahatlatıcı ve doğal bir tarzda konuşmalıdır. Onların anlayabileceği şekilde, soruları yeterli derecede cevaplandırılmalıdır. Çocuğun merakı giderilmezse, çevresinden duyduğu yanlış bilgiler veya algılamalar kendisinde endişe yaratır.